

Dirk Rochtus, *Die belgische 'Nationalitätenfrage' als Herausforderung für Europa*, Bonn, Zentrum für Europäische Integrationsforschung, 1998, 50 pp. (Discussion Paper C27)

Dirk Rochtus is docent aan de Handelshogeschool Antwerpen en gastlector aan de UIA; hij is stichter en medevoorzitter van het Antwerpse Centrum voor Duitslandstudies. In dit cahier rolt hij de ganse Belgische '*Nationalitätenfrage*' open met alle moeilijkheden, problemen en tegenstellingen van het gecompliceerde Belgische federatieve model (vier taalgebieden, drie gewesten, drie gemeenschappen) en stelt hij de vraag centraal of het Belgische model van multiculturele (multi-etnische) federatie, zoals het nu functioneert, model kan staan voor de Europese 'integratie'. Er is wel een ontwikkeling vast te stellen in de richting van een bipolair federalisme (separatisme-confederalisme!). Op de weg naar integratie en federalisme geeft men wel gemakkelijker stukken van zijn soevereiniteit op dan van zijn identiteit (Europees kiesrecht in Brussel). De Franstaligen in België, die niet meer tevreden zijn met het territorialiteitsbeginsel, dat ze vroeger geëist hebben, huldigen een liberaal democratiebegrip, daar waar de Vlamingen tevreden zijn met een gereguleerde democratie.

Op de vraag of het '*Europa der regionen*' de ideale inbedding is voor de Vlaamse federatie, antwoordt Rochtus dat hij van mening is dat de democratie er niet door wordt bevorderd, dat in het zog van het regionalisme een centralisme ontstaat (Brussel) en dat Vlaanderen op weg is naar de 'nationale staat'. De regionaliteitsgedachte stelt overigens het probleem van de relatie tot de burens (Nederland, Frans Vlaanderen). Dit grensoverschrijdend regionalisme overwint het nationalisme en verrijkt het Europees bewustzijn. In de optiek van de auteur heeft het Belgisch model zijn aantrekkingskracht, maar eens dat het stadium van de onderscheiden nationale staten bereikt is, valt er niets nieuws meer te leren.

GILBERT DE SMET
CONGRESLAAN 40, B-9000 GENT